

contoir hos den store, store Mængde ude paa Landet hyppig først vil blive vakt ved disse Etablissemeters Oprettelse. Det gaaer maafee med dem som med andre Institutioner, der vistnok oprettes i den bedste Mening for at afhjælpe en Trang, at de først skabe denne Trang eller ialtsald styrke den. Tillige maa jeg med Hensyn til, hvad der før blev sagt os, bemærke, at Politiet vistnok med Lethed kan kontrollere disse Anstalter i Nærheden af Byerne, men ude paa Landet, langt borte fra disse, vil det altid blive vanskeligt. Endelig var der et Udtryk, der blev brugt af den ærede Minister, som jeg med et Par Ord vil omtale. Han sagde nemlig, at denne Trafik egentlig kun kunde tolereres, at det var en tolereret Trafik; men naar dette forhold sig saa, hvorfor vil da Staten etablere en Trafik, som den selv erkjender egentlig kun bør tolereres?

Fischer: Det fremgaaer af Motiverne, at det er et Forslag af „Arbejderforeningen af 1860“, der er taget til Udgangspunkt for det foreliggende Lovforslag. Denne Forenings Andragende er gaaet ud paa, at man skulde søge paa en hensigtsmæssig Maade at ordne Pantenæringen. Det sees imidlertid ogsaa af Motiverne, at Kjøbenhavns Politi har sat sig i Bevægelse i denne Sag, og, saavidt jeg skjønner, har det nævnte Politi her ikke været ganske af samme Mening som „Arbejderforeningen af 1860“. Saavidt jeg nemlig kan see af de Ytringer, som findes i Motiverne, har Kjøbenhavns Politi nærmest haft for Øie, ved Siden af at udøve en Control med den omhandlede Næring, om muligt tillige at indskrænke den. Kjøbenhavns Politi har nemlig opkastet det Spørgsmaal, om der ikke vilde være Anledning til at gjøre den formeentlige Eneret gjældende, som Assistentshuset antages at have til at ublaane paa haandfaaet Pant imod en Rente af over 4 pCt. Dersom en saadan Eneret er tilstede, saa vil jo det at forbyde at ublaane paa haandfaaet Pant imod en Rente af over 4 pCt. utvivlsomt være eensbetydende med aldeles at forbyde at laanen paa Pant som Næringsbrug. Det hedder imidlertid i Motiverne, at Finantsministeriet ikke har fundet Anledning til at gaae ind paa det Andragende,

som Kjøbenhavns Politi i denne Henseende har reist; men om Grunden dertil foreligger der Intet, og det kunde, forekommer det mig, være af megen Interesse at kjende de Grunde, som Finantsministeriet har havt til ikke at gaae ind paa dette Andragende. Om Nødvendigheden af at underkaste dette Næringsbrug et skarpt Tilsyn fra Politiets Side kan der neppe være forskellige Meninger, om man end kan være af ulige Mening om, hvor vidt man bør gaae i saa Henseende; men der er et andet Spørgsmaal, som ogsaa maa have en væsentlig Indflydelse paa Bedømmelsen af Sagen, navnlig for Kjøbenhavns Bedkommende, og det er, om det at drive Ublaen paa Pant som Næringsbrug ikke er et i saa høi Grad skadeligt Næringsbrug, at det er usseligt at begrænse det saa hyderligt som muligt, og derfor, hvis Assistentshuset har en virkelig Eneret, da at gjøre denne gjældende. Det Spørgsmaal maa utvivlsomt have været under Overveelse, og det vilde glæde mig meget at høre en Udtalelse fra den høitagtede Indenrigsminister, om dette Punkt, om man anseer det for heldigt, at der bestaaer Pantelaanere eller ikke. Jeg skal indrømme, at der gives Tilfælde, hvor det kan være til Held for en Familie, at den kan have Leilighed til uben altfor stort Besvær at faae et Laan paa et Stykke Løsøre; men jeg nærer ogsaa den Overbeviisning, at imod eet Tilfælde, hvor det er heldigt, vil man finde, at der staaer ti, hvor det er uheldigt, og hvor en lettet Afgang for den ubemidlede Deel af Befolkningen til at erholde Laan paa et Stykke Løsøre er Veien til efterhaanden at stille Familien ved dens sidste Stykke Løsøre. Det maa nemlig vel bemærkes, at de Renter, der kræves af Pantfætterne, ere ublu høie, høiere, end vistnok de allerfleste af de ærede Herrer, der ikke kjendte til, hvad der i denne Henseende begjæres, have gjort sig Forestilling om. Den almindelige Rente, idetmindste i Frederiksberg Sogn, hvortil Pantelaanerne fra Kjøbenhavn efterhaanden udbandre i større og større Antal, er 6 §. af 1 Rd. om Maanedes, altsaa 72 §. af 1 Rd. om Aaret eller 75 pCt. Dertil kommer endnu, naar et Pant skal fornhes, en lille Kjendelse i Anledning af denne Fornhelse, og saaledes vil den Rente, der svares, snart løbe op til omtrent